

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΤΑ ΧΑΛΚΙΝΑ

Τα Χάλκινα έχουν το χαρακτηριστικό ήχο της Δυτικής Μακεδονίας. Στις μπάντες χάλκινων βέβαια περιλαμβάνονται και άλλα όργανα όπως κρουστά αλλά και το κλαρίνο που όπως θα δούμε και παρακάτω συναντάται σχεδόν σε όλη την Ελλάδα. Χαρακτηριστικά όργανα της μπάντας χάλκινων είναι η τρομπέτα ή αλλιώς κορνέτα, το τρομπόνι με ογκό ή με βαλβίδες, το ευφώνιο και πολλές φορές και η τούμπα.

Τρομπέτα

Τρομπόνι και
ευφώνιο

τούμπα

ΖΟΥΡΝΑΣ – ΝΤΑΟΥΛΙ

Ιδιαίτερη περίπτωση στον ελληνικό χώρο είναι η περίπτωση της Νάουσας και γενικότερα της Ημαθίας, όπου γίνεται πάρα πολύ συχνά χρήση ζουρνά. Ο ζουρνάς είναι ο αυλός των αρχαίων Ελλήνων και έχει μείνει ουσιαστικά अपαράλλαχτος από τα αρχαία χρόνια. Χαρακτηριστικές εκδηλώσεις με ζουρνά είναι οι πατινάδες της Νάουσας που μοιάζουν με αρχαίες μουσικές γιορτές όπου ο κόσμος περπατάει και χορεύει στο δρόμο.

ΚΛΑΡΙΝΟ

Το κλαρίνο είναι ίσως το πιο χαρακτηριστικό όργανο της Ελληνικής παραδοσιακής μουσικής. Το συναντάμε σχεδόν σε όλη την Ελλάδα με εξαίρεση ίσως την Κρήτη. Άλλα όργανα που παισιώνουν συνήθως το κλαρίνο είναι το βιολί, το λαούτο και το νταούλι ή το ντέφι

λαούτο

βιολί

ντέφι

ΓΚΑΪΝΤΑ

Το χαρακτηριστικό της γκάντας είναι ο ασκός, δηλαδή μία 'φούσκα' φτιαγμένη από δέρμα ζώου την οποία φουσκώνει ο εκτελεστής και την πιέζει με τον αγκώνα του για να περάσει ο αέρας μέσα από τον αυλό για να βγει ο ήχος. Είναι και αυτή αρχαίο όργανο που μας έρχεται απaráλλαχτο από την αρχαία Ελλάδα με την ονομασία άσκαυλος. Τη συναντάμε κυρίως στη Θράκη και στη Μακεδονία, αλλά και στις νησιωτικές περιοχές της Ελλάδας με διάφορες παραλλαγές και ονομασίες.

Νησιώτικη
τσαμπούνα

Κρητική
ασκομαντούρα

Ποντιακό
αγγείον

ΟΥΤΙ - ΤΑΜΠΟΥΡΑΣ

Το ούτι είναι και αυτό από τα πολύ παλιά όργανα και από μακριά μοιάζει με το λαούτο. Αν προσέξει κανείς όμως πιο καλά θα παρατηρήσει ότι το ούτι δεν έχει τάστα, δηλαδή τα σιδεράκια που χωρίζουν το λαιμό του λαούτου. Το ούτι χρησιμοποιείται κυρίως στην Μικρασιατική μουσική αλλά στα νησιώτικα.

Ο ταμπουράς θεωρείται ο πρόγονος του μπουζουκιού. Είναι και αυτό από τα πολύ παλιά όργανα και στην αρχαία Ελλάδα ονομαζόταν πανδούρα. Διδάσκεται στα μουσικά σχολεία όλης της Ελλάδας ως υποχρεωτικό όργανο, δηλαδή όλοι οι μαθητές εξασκούνται σ' αυτό άσχετα με το κύριο όργανό τους.

ΣΑΝΤΟΥΡΙ - ΚΑΝΟΝΑΚΙ

Το σαντούρι είναι έγχορδο όργανο που χρησιμοποιείται κυρίως στα μικρασιάτικα και στα νησιώτικα τραγούδια. Ανήκει επίσης στα κρουστά γιατί ο ήχος παράγεται με κρούση των χορδών.

Το κανονάκι είναι και αυτό έγχορδο όργανο που χρησιμοποιείται κυρίως στα μικρασιάτικα τραγούδια. Λεγόταν και ψαλτήρι γιατί χρησιμοποιούνταν από τους ψάλτες στη Βυζαντινή εποχή για να τους βοηθάει να κουρδίζουν σωστά τη φωνή τους. Σε αντίθεση με το σαντούρι παίζεται με ειδικές δαχτυλήθρες που φοράει ο εκτελεστής στα δάχτυλά του.

ΛΥΡΕΣ

Οι Ελληνικές λύρες είναι μία πολύ ιδιαίτερη περίπτωση οργάνων. Στα όργανα αυτά - με εξαίρεση την ποντιακή λύρα - ο εκτελεστής δεν πατάει τις χορδές με το δάχτυλο του αλλά τις **ακουμπάει με το πάνω μέρος του νυχιού**. Για αυτό και παρατηρούμε ότι οι λυράρηδες πολλές φορές έχουν νύχια στο αριστερό τους χέρι.

Η **κρητική** λύρα όπως υποδηλώνει και το όνομα της χρησιμοποιείται στην Κρητική μουσική. Συνήθως συνοδεύεται από λαούτο.

Η **ποντιακή** λύρα χρησιμοποιείται στην Ποντιακή μουσική και είναι η μοναδική από τις λύρες στην οποία ο εκτελεστής **πατάει** τις χορδές με τις άκρες των δακτύλων του.

Η **Πολίτικη** λύρα χρησιμοποιείται στην Μικρασιατική μουσική. Έχει πολύ χαρακτηριστικό ήχο ο οποίος θεωρείται ότι μοιάζει πάρα πολύ με την ανθρώπινη φωνή.

Η **θρακιώτικη** λύρα χρησιμοποιείται στην μουσική της Θράκης αλλά και της Ανατολικής Θράκης. Μοιάζει με την κρητική λύρα αλλά κατά κανόνα έχει πιο βαθύ ήχο.